

SAMORDNINGS
FÖRBUNDET
Västerås

SAM – Samordning för arbetsåtergång

Slutrapport mars 2013

Kompetenscentrum för hälsa, KCH

Projektets syfte

Det övergripande syftet:

genom samordning av insatser möjliggöra en effektiv arbetslivsinriktad rehabilitering för individer med olika former av bidragsberoende som tillhör målgruppen så kallad, "återvändande".

Projektets syfte mer specifikt

SAMORDNINGS
FÖRBUNDET
Västerås

- att öka individens insikt om sina styrkor och svagheter
- att utreda och identifiera behov, hinder och möjligheter för arbetsåtergång
- att samordna individuella insatser till deltagarna .

Mål

Skapa möjligheter till egen försörjning för individer som idag står utanför arbetsmarknaden och är i behov av bidragsstöd av olika slag.

Samordna insatser mellan olika myndigheter för att underlätta individens väg mot arbete, studier eller andra arbetslivsinriktade insatser.

Individer som bedöms inte kunna återvända till arbetslivet pga en varaktig funktionsnedsättning ska få hjälp med att slussas till behandling/utredning för ansökan om eventuell permanent sjukersättning

**Kartläggning
Handlingsplan
Överlämnings-
möte**

**Behandling
Utredning PS**

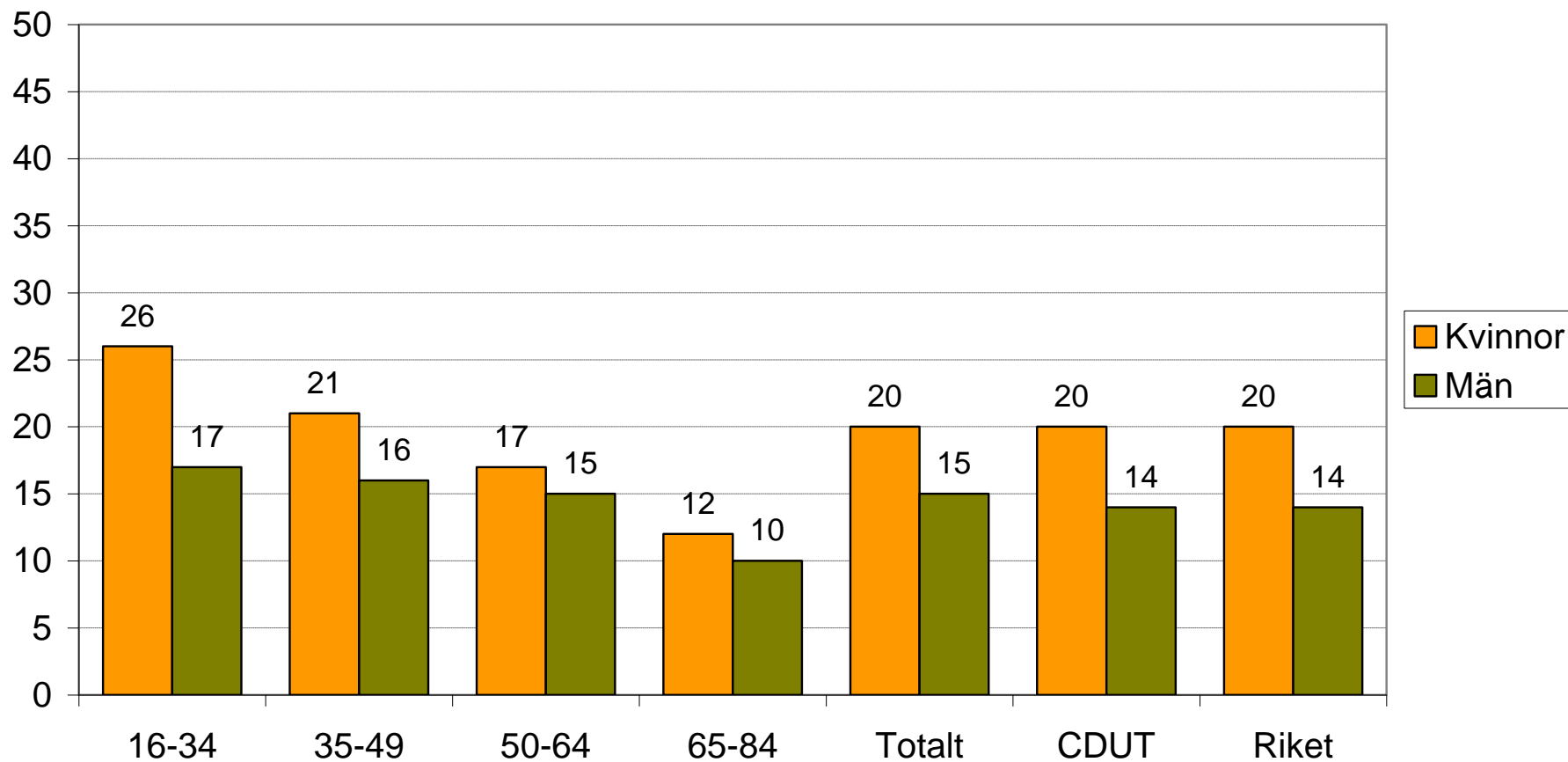
Effektmål

Att minst **75%** av deltagarna fullföljer programmet och har en handlingsplan för anpassade insatser samt att minst **50%** går vidare mot arbete eller studier direkt efter projektslut eller inom en 6-månaders-period efter projektslut.

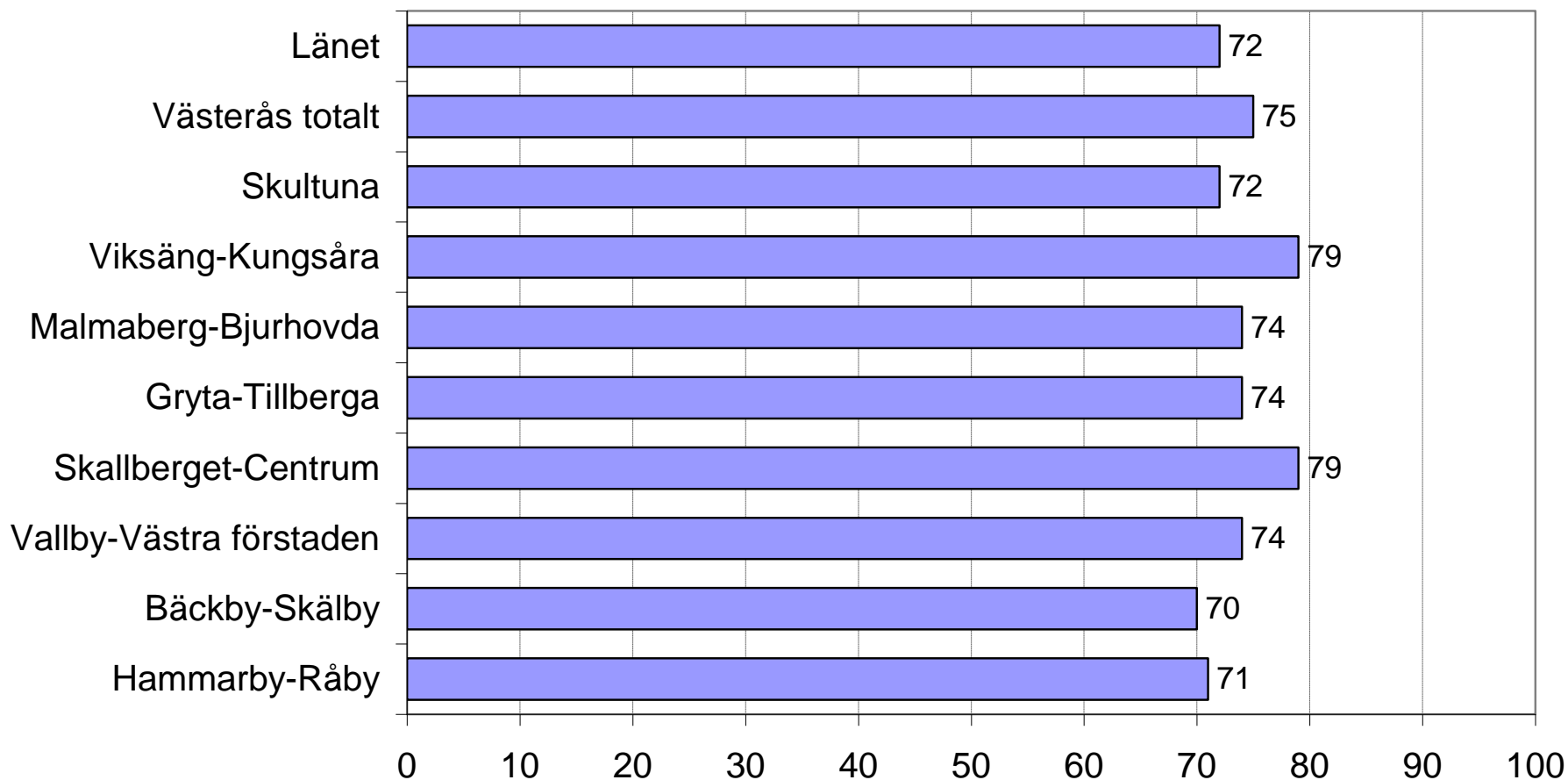
94 % (66) av deltagarna fullföljde programmet med handlingsplaner

53 % (37) av deltagarna har riktningen arbete och/eller studier i handlingsplanen

Andel (%) med nedsatt psykiskt välbefinnande Västmanland 2012

Andel (%) med bra eller mycket bra hälsotillstånd, 16-84 år Västerås kommun 2012

70 st deltagare inkluderades

Ansvarig förmedlare har gjort urvalet utifrån sin kännedom om individen:

Socialförvaltning Ekonomi	37 deltagare
Försäkringskassan	15 deltagare
Arbetsförmedlingen	18 deltagare

varav 4 drop outs

Drop-outs

Orsaker till drop-outs:

- Två deltagare av de som rekryterades uteblev helt till kartläggningen
- En deltagare fick arbete
- En deltagare flyttade

Målgruppen

Deltagarna rekryteras utifrån följande kriterier:

- ✓ *18-64 år*
- ✓ *lättare psykiska- och/eller smärtrelaterade diagnoser*
- ✓ *långvarigt bidragsberoende*
- ✓ *förstå svenska språket inte vara i pågående missbruk eller kriminalitet*

Deltagarna

- Många är 80- och 90-talister, en tredjedel var mellan 18-29 år, något övervägande kvinnor.
- Tre hade vissa svårigheter med språket.
- Cirkulerat mellan de olika myndigheterna s.k "återvändare".
- Tidigare insatser har ej resulterat i att de kommit vidare mot egen försörjning.
- Kännetecknas av utanförskap, under lång period ej varit aktuella på arbetsmarknaden
- Gemensamt är ensamhet, uppgivenhet och inlärd hjälplöshet.
- Varierande diagnoser, värk leder/muskler, ADHD, ADD, depression

Deltagaren

Svårighet att prioritera,
vaga insikter om
återhämtningens
betydelse

Långvarigt
bidragsberoende

Generell brist på
struktur i vardagen

Skolgången
generellt
undermålig

Trots omfattande problematik
har övervägande en tro på att
klara arbetslivet

Bostadslöshet,
bor hemma

Två tredjedelar, 64 %
lider av psykisk ohälsa
och drygt 40 % av
fysiska besvär

Fattigdom

Övervägande
har varit utsatta
för mobbing

70 % har behov av psykiskt
eller fysiskt stöd i någon
form

Samtliga har uttryckt att de har känt man satsat på dem:

Detta projekt har öppnat mina ögon och förändrat mitt liv!
Tack!

Väldigt bra bemötande av den kartläggningsansvarige. Bra att prata och bolla med.

Det var jobbigt att ta i saker men nödvändigt för att se framåt

Fick mig att inse att jag verkligen måste förändra mitt liv. Fick "kronan" att ramla ner helt enkelt

Upplever att jag blivit sedd som människa, individ med behov precis som "alla andra" trots att jag levt på socialbidrag i flera år! Man har gått på djupet och tittat på varför min situation ser ut som den gör!

Det här var det bästa som hänt mig!

Skönt att det äntligen börjar hända något. Har ju bara fått piller och samtal med psykolog

Jag har känt mig väldigt välkommen och viktig under hela projektet. Mina förväntningar inför framtiden har stärkts mycket. Tack!

För deltagarna - Resultat och effekter

5 av de 66 deltagarna som slutförde projektet arbetade vid projektets slut.

32 av de 66 deltagarna var i riktning mot arbetslivet med tex studier eller andra arbetslivsinriktade insatser.

Övervägande delen av deltagarna upplevde kartläggningsprocessen med överlämningsmöten som positiv.

Deltagare i projekt som SAM med långvarigt utanförskap kräver stöd under lång tid samt möjlighet till uppföljning.

Alla involverade har uttryckt samma sak – att det vore bra om det funnits en fast handläggare – särskilt avdelad för projektet.

För deltagarna - Resultat och effekter

Hälsa och livskvalitet

EQ5D, beskriver och mäter hälsa och hälsorelaterad livskvalitet. Består av 5 frågor samt självskattad hälsa. Svaren viktas och räknas ut i ett index (full hälsa =1 och sämsta tänkbara hälsa =0).

EQ-index, medelvärde i projektet (0,54):

kvinnorna 0,54

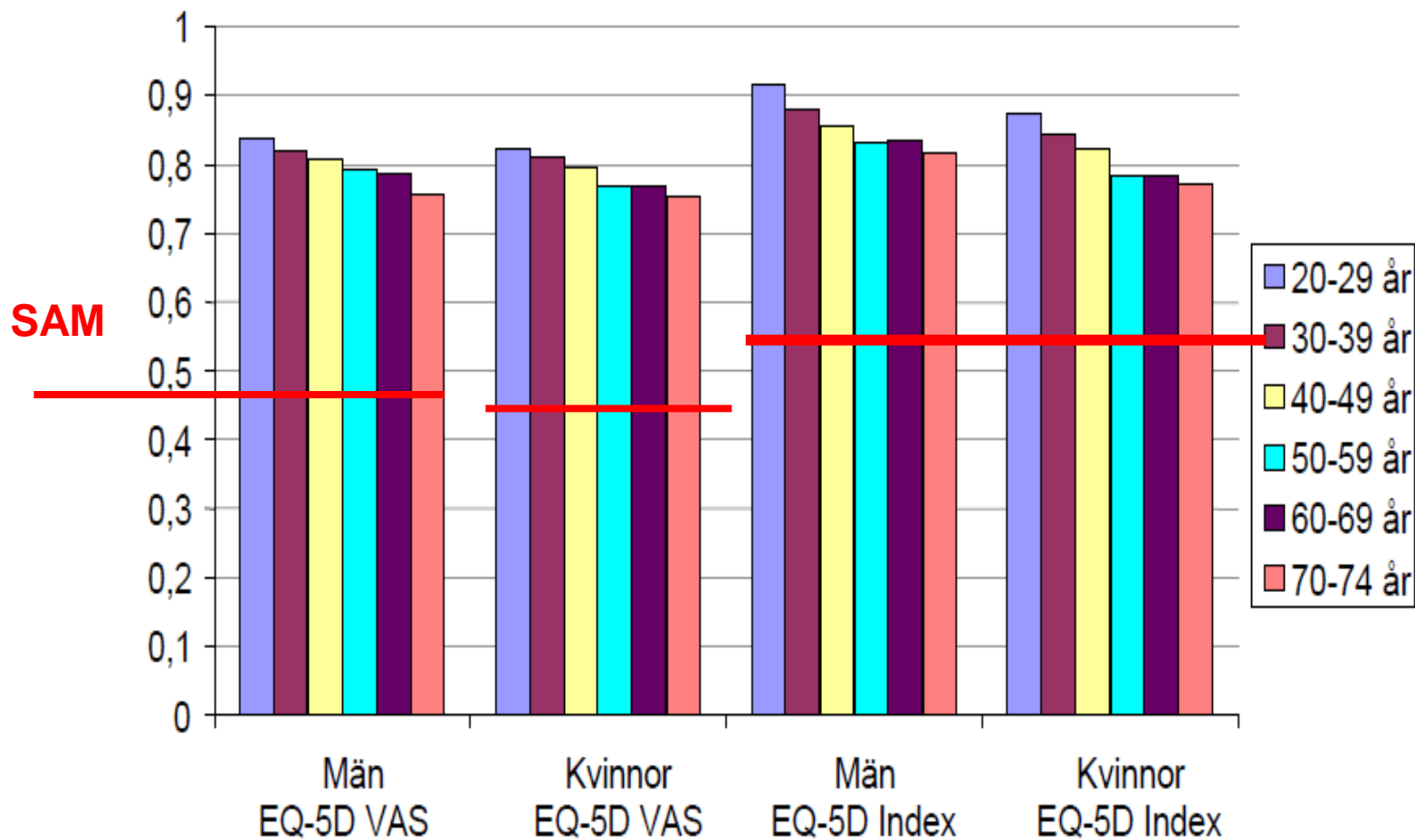
männen 0,55

EQ-VAS självskattad hälsa, medelvärde i projektet (0,47):

kvinnorna 0,45

männen 0,49

EQ5D i befolkningsundersökning i Kalmar och Östergötlands län

För personalen - Resultat och effekter

En viktig lärdom under processen är att *ett* informationstillfälle i storgrupp inte är tillräckligt för att berörd personal på de samverkande myndigheterna ska förstå syfte och genomförande med projekt SAM.

I framtida liknande projekt kan det vara värdefullt att avsätta mer tid för implementering av projektens syften och flöden på myndigheterna.

För organisation - Resultat och effekter

Kostnaderna har rymts inom ramen för budgeterade medel.

Om denna typ av projekt ska fungera som permanent verksamhet behöver metoden anpassas till gällande myndighetsstrukturer.

Socialkontor ekonomi och FK planerar för ett samarbete kring målgruppen genom utvecklingsmöten

Majoriteten av deltagarna har varit i behov av samtalsstöd, ”samtal light”, som är mer av coachande karaktär än det som erbjuds hos t.ex. kuratorerna inom Familjeläkarverksamheten. Denna typ av samtalsstöd finns på länets Hälsocentra från och med mars 2013.

För organisationen - Resultat och effekter

Samordnade insatser hade troligen underlättats om kontaktpersonerna i projektgruppen från AF, FK och Socialkontor ekonomi hade "ägt" ärendena.

Ökad förståelse för vikten av kartläggning med insikter om att det inte alltid är bäst att hitta snabba lösningar och insatser, utan viktigt att lyssna in och backa för att insatserna ska ge möjlighet till framgång. Dock viktigt att denna målgrupp får snabb hantering för sin rehabilitering.

Övertygelse om att det är lönsamt för individ och samhälle att genomföra en mer omfattande, *med hela livspusslet i fokus*, kartläggning/utredning som underlag för samordnande rehabiliteringsinsatser med syfte att skapa motivation för arbetsåtergång

Riktning i handlingsplanen

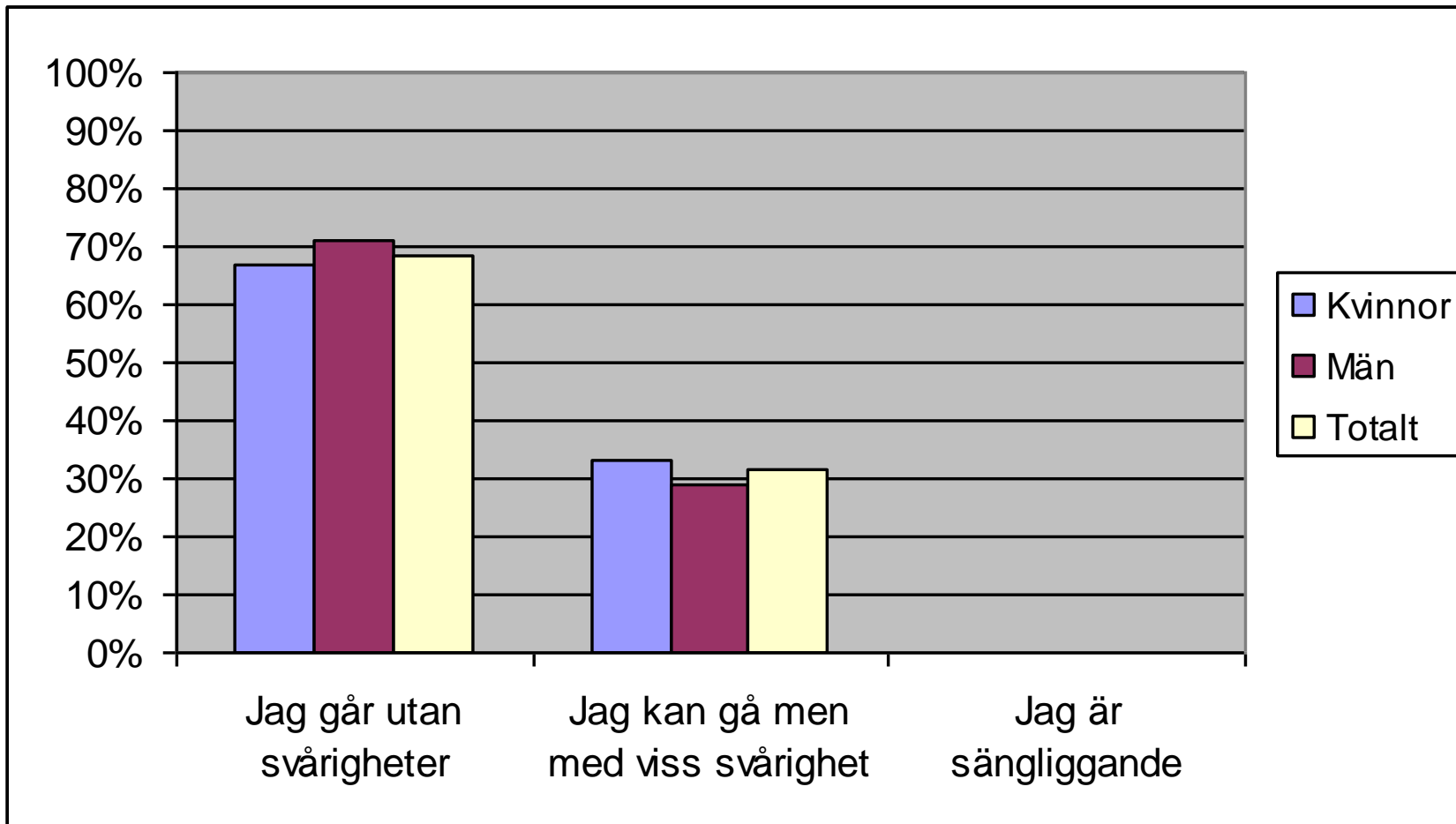

- 4 st Arbete studier
- 1 st Arbete/arbetsträning
- 2 st Arbete/studier/rehabilitering
- 3 st Arbete/arbetsträning/rehabilitering
- 4 st Arbete/rehabilitering
- 1 st Arbete/studier/arbetsträning/rehabilitering
- 1 st Studier
- 1 st Studier/arbetsträning
- 17 st Studier/rehabilitering
- 3 st Studier/arbetsträning/rehabilitering
- 2 st Arbetsträning
- 8 st Rehabilitering
- 14 st Arbetsträning/rehabilitering
- 3 st Rehabilitering/permanent sjukersättning
- 2 st Permanent sjukersättning

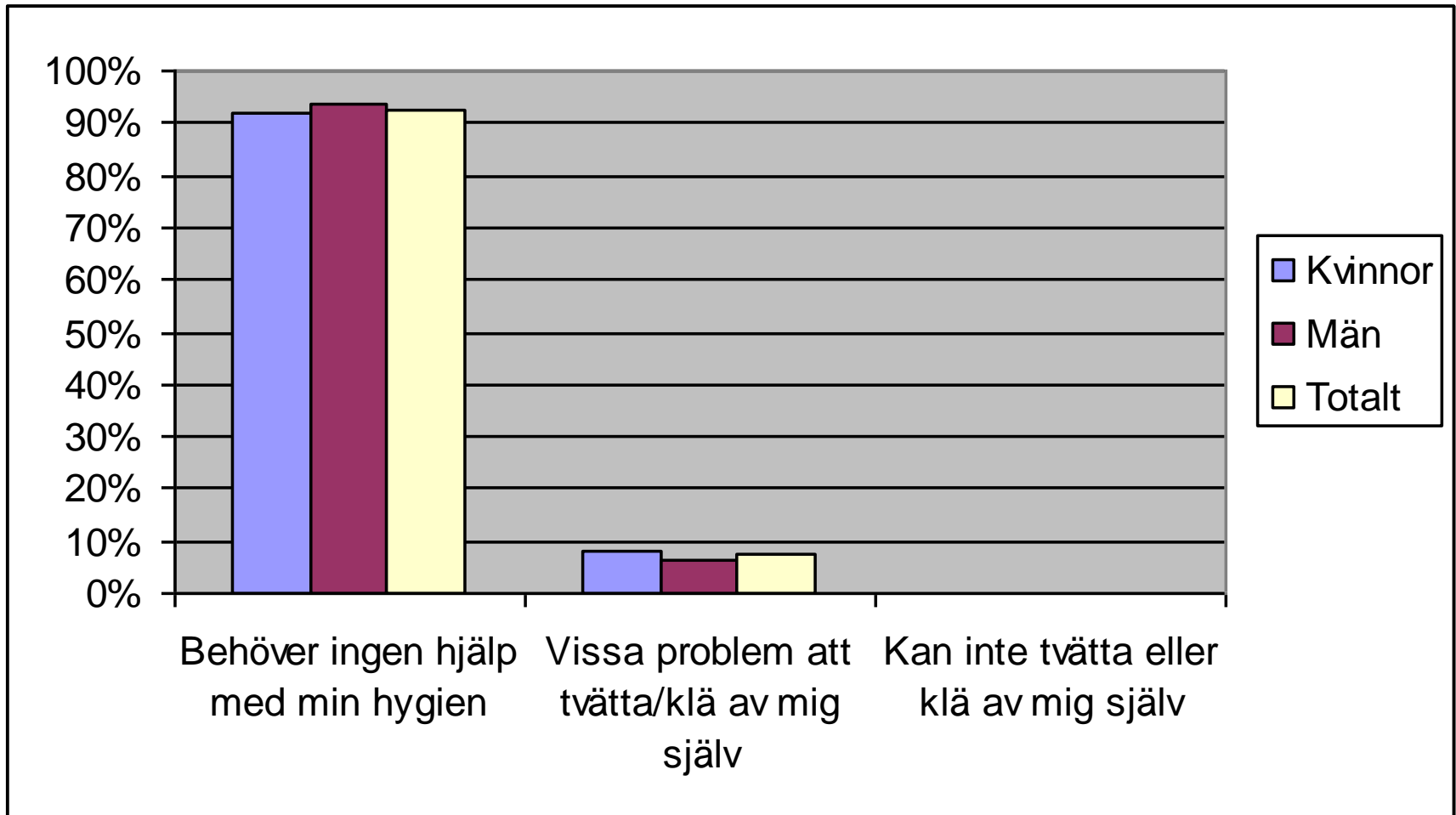
Tack för mig!

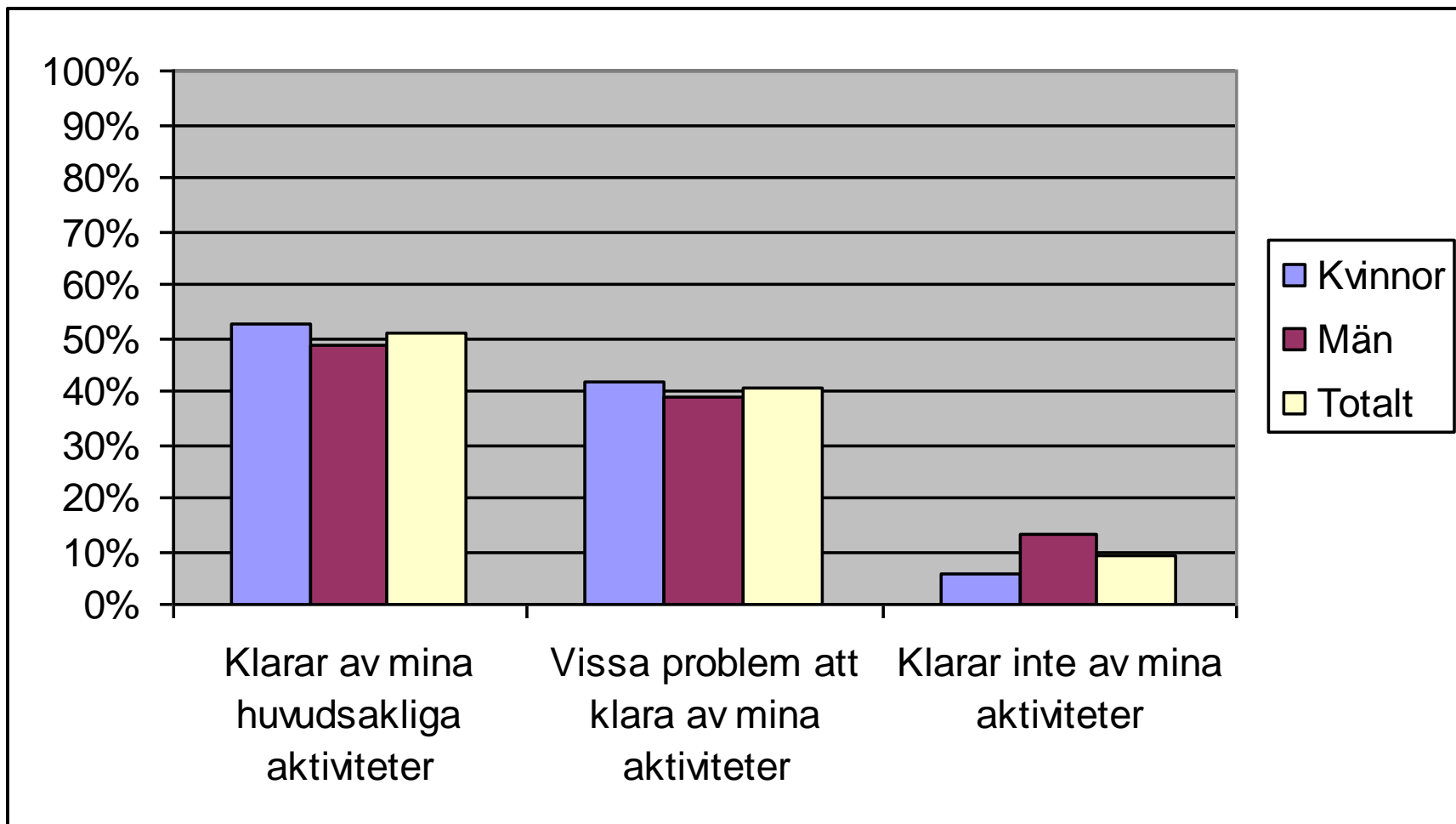
Rörlighet

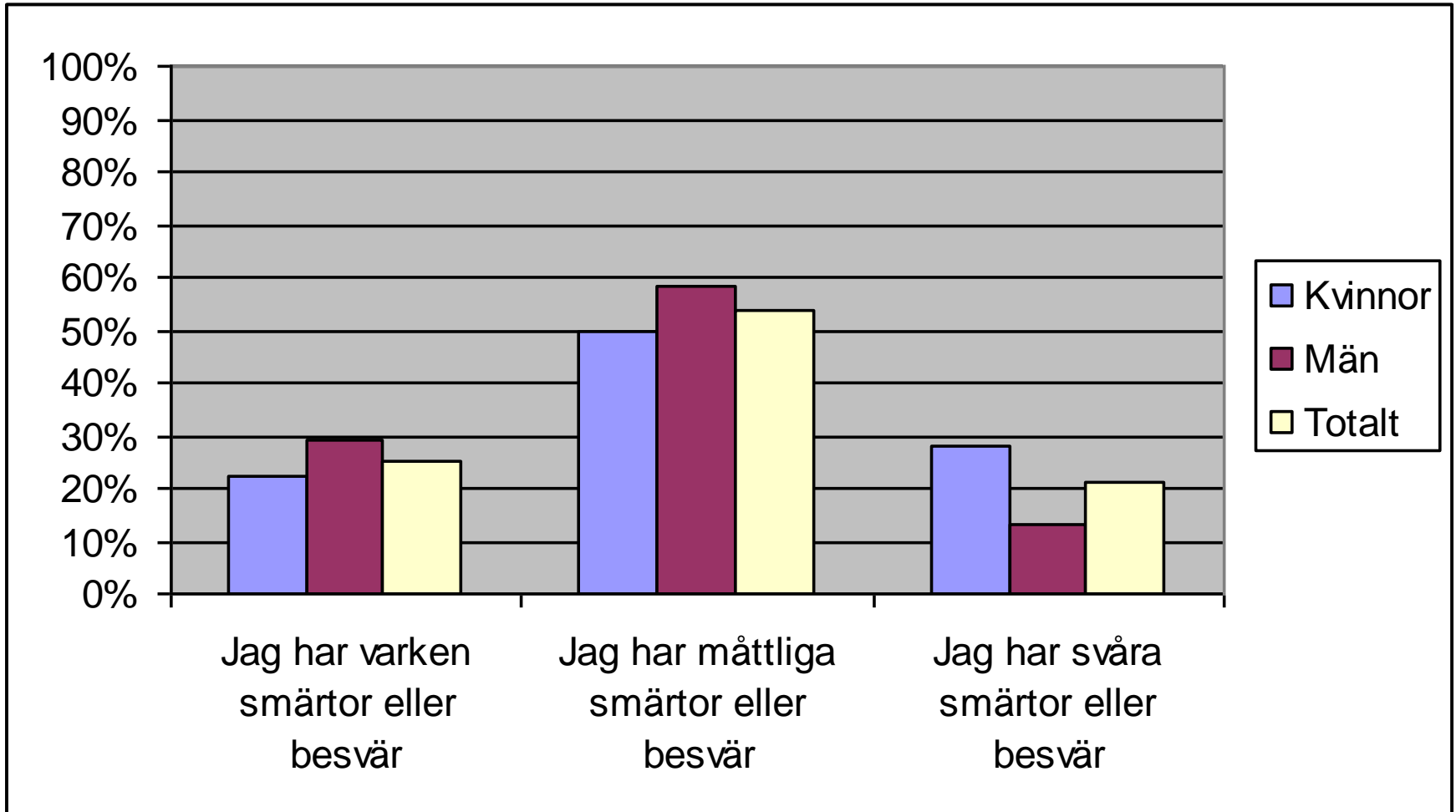
Hygien

Huvudsakliga aktiviteter

Smärtor/Besvär

Oro/Nedstämdhet

